

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot de oplegging van een administratieve geldboete, conform artikel 13.3.2 Energiedecreet, aan de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS wegens de niet-naleving van het artikel 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet evenals het artikel 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit

Gewijzigd bij beslissing van 20 juli 2022 (BESL-2022-134)

Gelet op de artikelen 13.3.1 en 13.3.2 van het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (hierna: Energiedecreet);

Gelet op de ingebrekestelling van de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS m.b.t. de niet-naleving van het artikel 4.1.22/2, lid 1 van het Energiedecreet evenals het artikel 3.1.52, §1, lid 3 van het Energiebesluit, door de VREG verzonden aan de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS op 23 mei 2022;

Gelet op de hoorzitting met de werkmaatschappij Fluvius System Operator cv (hierna: Fluvius), die daarbij optrad in naam en voor rekening van de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS, door de VREG georganiseerd op 7 juni 2022;

Overwegende dat deze beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete aan de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS past binnen het ter zake geldende regelgevende kader, zoals hiernavolgend gemotiveerd.

Analyse

In deze beslissing beoordeelt de VREG de oplegging van een administratieve geldboete aan de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS, distributienetbeheerder voor elektriciteit en aardgas. In het vervolg van deze beslissing wordt telkens met de afkorting 'SIBELGAS' verwezen naar de voornoemde opdrachthoudende vereniging.

Hieronder geeft de VREG eerst de juridische context weer van deze beslissing, evenals de procedure die aan deze beslissing voorafging. Daarna volgen de motivering m.b.t. de administratieve geldboete en de modaliteiten ervan, evenals een verwijzing naar de openstaande beroepsmogelijkheid.

1. Juridische context – bepalingen m.b.t. de administratieve geldboete in het Energiedecreet

Artikel 13.3.1, §1 en §2, eerste lid Energiedecreet luidt als volgt:

“§ 1. Tenzij dit decreet in een specifieke procedure voorziet, kan de VREG elke natuurlijke persoon of rechtspersoon schriftelijk in gebreke stellen bij niet-naleving van de bepalingen van titel IV, IV/1, V, VI hoofdstuk I tot en met IV van titel VII en artikel 13.1.2, van dit decreet en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de technische reglementen en het technisch reglement warmte- of koudenetten.

§ 2. De VREG kan de persoon die in gebreke werd gesteld overeenkomstig § 1 en werd gehoord of daartoe naar behoren werd opgeroepen, een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6, opleggen. De VREG zorgt ervoor dat er in deze gevallen geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de administratieve boete ten grondslag ligt en de administratieve boete die op grond van die feiten wordt opgelegd.”

Artikel 13.3.2 Energiedecreet luidt daarop als volgt:

“Tenzij dit decreet in een specifieke administratieve sanctie voorziet, kan de VREG een administratieve geldboete opleggen die per kalenderdag niet minder dan 250 euro mag bedragen, noch meer dan 250.000 euro mag bedragen, noch in totaal hoger zijn dan 5.000.000 euro of 3 % van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het laatste afgelopen boekjaar, als dit laatste bedrag lager is.”

Samengevat voorzien deze artikelen in het Energiedecreet er aldus in dat de VREG elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die de daarin aangehaalde bepalingen niet naleeft, in gebreke kan stellen en deze na een (oproeping voor een) hoorzitting een administratieve geldboete kan opleggen, voor zover het Energiedecreet niet in een specifieke administratieve sanctie voorziet.

Indien de VREG een administratieve geldboete oplegt, gebeurt dit volgens de regels in art. 13.3.1, §3 t.e.m. §8 Energiedecreet.

2. Voorafgaandelijke procedure

Het Energiedecreet voorziet onder art. 4.1.22/2, lid 1 dat de netgebruikers met een actieve budgetmeter behoren tot een van de prioritaire doelgroepen waar een digitale budgetmeter moet worden uitgerold. Art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet en art. 3.1.52 §1, lid 3 Energiebesluit bepalen dat bestaande actieve budgetmeters en de meters die geplaatst of geactiveerd werden in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders uiterlijk tegen 31 december 2021 door de distributienetbeheerder moeten zijn vervangen door een digitale meter.

Artikel 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet luidt als volgt:

“De netbeheerder plaatst een digitale meter bij netgebruikers met een laagspanningsaansluiting < 56 kVA en in de volgende gevallen met voorrang:

- 1° bij nieuwbouw en ingrijpende renovatie;*
- 2° bij verplichte metervervanging;*
- 3° bij installatie van nieuwe decentrale productie-installaties met een maximaal AC-vermogen van 10 kVA;*
- 4° bij vervanging van bestaande actieve budgetmeters en plaatsing van nieuwe budgetmeters;*
- 5° ...;*
- 6° bij vervanging van de meters die geplaatst werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders;*
- 7° op verzoek van de netgebruiker.”*

Artikel 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit luidt als volgt:

“Bestaande actieve budgetmeters en de meters die geplaatst of geactiveerd werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders worden uiterlijk tegen 31 december 2021 vervangen door een digitale meter. De oude budgetmeter wordt verwijderd. Bij de plaatsing moet worden voldaan aan de voorwaarden vermeld in artikel 5.3.1, § 7 of artikel 5.4.1, § 7 van dit besluit.”

Uit het jaarverslag 2021 over de uitrol van digitale meters van Fluvius SO¹, aan de VREG overgemaakt op 3 februari 2022, bleek dat de uitrol van digitale budgetmeters binnen deze timing niet werd gehaald.² Fluvius gaf in datzelfde rapport aan in de eerste helft van 2022 extra inspanningen te zullen leveren, dewelke in overleg met de stakeholders van deze prioritaire doelgroepen zouden worden uitgewerkt.

Via brief dd. 14 februari 2022 vroeg de VREG bijkomende informatie omtrent de redenen voor de achterstand bij de uitrol van de digitale budgetmeters. Verder vroeg de VREG ook naar het plan van aanpak en een beschrijving van de extra inspanningen die Fluvius zou inzetten om de volledige uitrol alsnog na te streven.

In zijn reactie via brief dd. 23 februari 2022 stelde Fluvius dat op 1 februari 2022 in totaal 65.115 meters via een voorafbetalingsmodule werkten en dat 56.133 meter daarvan digitale meters in prepayment zijn en 8.982 meter klassieke budgetmeters zijn. Daarnaast gaf Fluvius een overzicht per reden voor de achterstand en een beschrijving van het plan van aanpak en de extra inspanningen die vooropgesteld worden.

¹ Rapporteringsverplichting conform art. 3.1.56 van het Energiebesluit

² <https://over.fluvius.be/sites/fluvius/files/2022-06/fluvius-system-operator-integraal-jaarverslag-2021.pdf>

De VREG stelde, gelet op wat voorafgaat, dan ook vast dat de voormelde situatie waarbij niet alle bestaande actieve budgetmeters tijdig werden vervangen, een schending van art. 4.1.22/2, lid 1 van het Energiedecreet jo. art. 3.1.52, §1, lid 3 van het Energiebesluit uitmaakt.

Gelet op het bovenstaande, verzond de VREG op 23 mei 2022 een digitale brief, die gold als ingebrekestelling overeenkomstig art. 13.3.1, §1 Energiedecreet, naar SIBELGAS. Deze ingebrekestelling bevatte meteen een oproeping voor een hoorzitting, in de zin van art. 13.3.1, §2 Energiedecreet, op 30 mei 2022. In onderling overleg werd naderhand een andere datum gezocht. De hoorzitting ging daadwerkelijk door op 7 juni 2022 (vanaf 15u), via Microsoft Teams. Tijdens deze hoorzitting trad Fluvius op in naam en voor rekening van SIBELGAS.

De VREG stelde van de vermelde hoorzitting een ontwerpverslag op, dat op 10 juni 2022 per e-mail naar Fluvius werd gestuurd. Fluvius bezorgde op 14 juni 2022 per e-mail diens opmerkingen bij het verslag, die door de VREG werden overgenomen in het definitief verslag. Dit definitief verslag (incl. zijn bijlage: presentatie van Fluvius 'Status uitrol van digitale budgetmeters'), dat op 21 juni 2022 per e-mail naar Fluvius werd verstuurd, worden tevens als BIJLAGEN 1 t.e.m. 2 bij deze beslissing gevoegd.

3. Motivering administratieve geldboete – met vermelding niet-nageleefde bepalingen

Na het finaliseren van het verslag van de hoorzitting, heeft de VREG het dossier opnieuw grondig geanalyseerd. In het bijzonder heeft de VREG opnieuw zijn eigen argumentatie in de ingebrekestellingen d.d. 23 mei 2022 in overweging genomen, net zoals de argumenten die SIBELGAS bij monde van Fluvius uiteenzette tijdens de hoorzitting d.d. 7 juni 2022. Zoals reeds vermeld, werd deze argumentatie weergegeven in het definitief verslag van deze hoorzitting en verder door Fluvius verduidelijkt a.d.h.v. een presentatie (zoals gevoegd bij het definitief verslag van de hoorzitting).

De VREG komt daarbij tot de conclusie dat de argumenten opgeworpen door Fluvius in naam en voor rekening van SIBELGAS, de argumentatie van de VREG in de ingebrekestellingen niet weerleggen.

Hieronder geeft de VREG gemotiveerd weer waarom hij tot deze conclusie komt.

3.1 Het regelgevend kader is duidelijk en biedt geen marge voor verdere interpretatie

Art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet en art. 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit bepalen dat bestaande actieve budgetmeters en de meters die geplaatst of geactiveerd werden in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders uiterlijk tegen 31 december 2021 door de distributienetbeheerder moeten zijn vervangen door een digitale meter.

De wettelijke uitzonderingsgronden worden verderop besproken onder hoofding 3.6.

3.2 Stand van zaken op 1 januari 2022

Op 1 januari 2022 waren er 10.345 actieve klassieke budgetmeters die nog moesten worden omgebouwd.³ Dat betekent dat 10.345 analoge budgetmeters in de loop van 2022 moeten worden

³ <https://over.fluvius.be/sites/fluvius/files/2022-06/fluvius-system-operator-integraal-jaarverslag-2021.pdf>, p. 66

vervangen door digitale meters met prepaidfunctionaliteit (behoudens klanten die zich op uitstel kunnen beroepen, zie verderop onder hoofding 3.6).

3.3 Buitenwerkingstelling op 1 januari 2023

Uit de hoorzitting en de presentatie van Fluvius blijkt dat Fluvius het maximale zal doen om alle nog actieve klassieke budgetmeters om te bouwen in de loop van 2022. Bij klassieke budgetmeters die niet omgebouwd geraken in de loop van 2022 zullen geen opladingen meer mogelijk zijn vanaf 1 januari 2023. De klant wordt evenwel niet afgesloten. In de praktijk zullen die mensen afhankelijk van het type meter en eerdere status ofwel op de 10 ampère functie terugvallen ofwel op nul terugvallen (administratief afgesloten worden).

3.4 Verzachtende omstandigheden

De MIG6-transitieperiode en vooral de COVID-19-periode zijn periodes gedurende dewelke de plaatsing van de digitale budgetmeters werden afgeremd. Wat de COVID-19-periode betreft, moest Fluvius SO zich organiseren naar de omstandigheden. Gedurende die periode konden bijna geen of geen meters bij klanten worden geplaatst. Die periode zorgde m.a.w. voor een vertraging in de plaatsing van digitale budgetmeters. Het gaat ongeveer om een vertraging van enkele duizenden meters in die periode. De MIG6-transitieperiode zorgde er dan weer voor dat meters systeemtechnisch niet konden worden geactiveerd. Als er een klant was met een actieve budgetmeter kon Fluvius SO daar m.a.w. geen digitale budgetmeter plaatsen omdat die niet geactiveerd kon worden en je de klant dan zonder stroom zou zetten.

3.5 Maatschappelijke baat

Uit de kosten-batenanalyse (KBA) van de VREG van 16 april 2020⁴ (en vorige kosten-batenanalyses) voor de uitrol van digitale meters blijkt dat de uitrol van digitale budgetmeters hoge maatschappelijke baten per vervangen budgetmeter heeft. De baten van een digitale meter zijn sowieso velerlei. De digitale meter maakt het mogelijk om als eindafnemer op een efficiënte manier met je energiegebruik om te gaan. De digitale meter is ook een cruciaal instrument om energiefraude te helpen voorkomen en detecteren. De meters maken bijvoorbeeld ook een geautomatiseerde meteruitlezing mogelijk, wat resulteert in operationele besparingen.

De grootste totale baten situeren zich volgens de KBA van de VREG uiteindelijk bij de afnemers. Deze bestaan vooral uit een goedkopere energiefactuur dankzij energiebesparing, wat voor een kwetsbare groep zoals die van de afnemers van budgetmeters van cruciaal belang is. Deze maatschappelijke baten worden echter niet ten volle gerealiseerd indien de uitrol van de digitale (budget)meters onvolledig is.

3.6 Uitstel tot na 31 december 2021 (en later)

De VREG erkent dat er situaties zijn waarbij de vervanging wettelijk uitgesteld kan worden tot na 31 december 2021. De uitsteltermijn hangt af van de situatie.

Artikel 3.1.52, §1, lid 7 Energiebesluit luidt als volgt:

⁴ Advies van de VREG van 16 april 2020 met betrekking tot de actualisatie van de kosten-batenanalyse digitale meters (kenmerk ADV-2020-02) <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/adv-2020-02.pdf>

“Met behoud van de toepassing van het tweede tot en met vijfde lid, worden bij netgebruikers met een extra meetinrichting voor de registratie van het verbruik aan uitsluitend nachttarief die in gebruik is, de bestaande meetinrichtingen pas vervangen door digitale meters vanaf 1 januari 2028, tenzij de vervanging technisch noodzakelijk is of na toestemming van de netgebruiker. In elk geval worden de meetinrichtingen voor 1 juli 2029 vervangen door digitale meters.”

Artikel 3.1.52, §1, lid 9 luidt als volgt:

“Als de plaatsing van een digitale meter technisch onmogelijk of economisch onhaalbaar blijkt omwille van slechte of geen draadloze communicatiemogelijkheid met de meter, kan de distributienetbeheerder de plaatsing uitstellen tot wanneer aan de technische onmogelijkheid of economische onhaalbaarheid verholpen is, hetzij door een nieuwe aanbesteding van de digitale meter waarin de distributienetbeheerder deze situaties zal meenemen, hetzij door fysische ingrepen van de netgebruiker wanneer dit eerder is. In elk geval gebeurt de plaatsing van een digitale meter voor 1 juli 2029. In de gevallen, vermeld in het derde lid⁵, gebeurt de plaatsing in elk geval voor 1 januari 2024.”⁶

Artikel 3.1.52, §1, lid 11 luidt als volgt:

“Elke netgebruiker heeft uiterlijk vanaf 1 januari 2023 het recht te kiezen voor de plaatsing van een digitale meter die communiceert met de distributienetbeheerder via bekabeling.”

3.7. Conclusie

Om alle onder hoofdingen 3.1 tot en met 3.6 vermelde redenen, komt de VREG tot de conclusie dat de niet-naleving door SIBELGAS van het art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet evenals het art. 3.1.52, §1, lid 3 aanwezig is op datum van 1 januari 2022.

De inspanningen die Fluvius SO heeft geleverd en nog aan het leveren is om de doelstellingen zoals beschreven in het Energiedecreet en het Energiebesluit, om alle actieve budgetmeters om te bouwen, te halen, doen geen afbreuk aan de vaststelling dat niet alle bestaande actieve budgetmeters en de meters die geplaatst of geactiveerd werden in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders uiterlijk tegen 31 december 2021 door SIBELGAS vervangen zijn door een digitaal exemplaar.

⁵ Art. 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit: *“Bestaande actieve budgetmeters en de meters die geplaatst of geactiveerd werden in het proefproject slimme meters en in het proefproject digitale budgetmeter van de distributienetbeheerders worden uiterlijk tegen 31 december 2021 vervangen door een digitale meter. De oude budgetmeter wordt verwijderd. Bij de plaatsing moet worden voldaan aan de voorwaarden vermeld in artikel 5.3.1, § 7 of artikel 5.4.1, § 7 van dit besluit.”*

⁶ Artikel 3.1.52, §1, lid 9 Energiebesluit verschuift het uitstel voor plaatsing van digitale meters in geval van de plaatsing van een digitale meter technisch onmogelijk of economisch onhaalbaar blijkt omwille van slechte of geen draadloze communicatiemogelijkheid met de meter naar 1 juli 2029. Om een maximale uitrol van digitale meters mogelijk te maken tegen 2024, worden deze gevallen waarbij plaatsing veel moeilijker verloopt naar achter geschoven in de tijd. Dit uitstel geldt echter niet voor de doelgroepen prosumënten, budgetmeters of meters uit pilootprojecten. Daarvoor blijft het uitstel op 1 januari 2024, exact 1 jaar nadat een bekabelde oplossing mogelijk moet zijn

Er zijn echter verzachtende omstandigheden aanwezig die in rekening moeten worden genomen bij de beoordeling van de niet-naleving door SIBELGAS van het art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet evenals het art. 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit, en bij het opleggen van een administratieve boete.

Elke niet-omgebouwde actieve analoge budgetmeter resulteert volgens de kosten-batenanalyse van de VREG van 16 april 2020 (ADV-2020-02) ten slotte jaarlijks in belangrijke niet-gerealiseerde maatschappelijke baten.

De VREG moet zich beroepen op art. 13.3.2 Energiedecreet, wil hij handhavend optreden.

Art. 13.3.2 Energiedecreet verschaft de VREG een appreciatiebevoegdheid. Deze is tweeledig. In eerste instantie is het aan de VREG om te beslissen al dan niet een administratieve geldboete op te leggen. Beslist hij daar daadwerkelijk toe, dan dient de VREG nog de hoogte van deze administratieve geldboete te bepalen, met respect voor de in voormeld artikel bepaalde maxima. De VREG zorgt er ook voor dat er in deze gevallen geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de administratieve boete ten grondslag liggen en de administratieve boete die op grond van die feiten wordt opgelegd.

De motieven vermeld onder deze hoofding rechtvaardigen volgens de VREG in afdoende mate de beslissing om over te gaan tot het opleggen van een administratieve geldboete aan SIBELGAS, conform art. 13.3.2 Energiedecreet, omwille van de niet-naleving van het art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet evenals het art. 3.1.52, §1, lid 3 van het Energiebesluit.

4. Modaliteiten administratieve geldboete

Bij het bepalen van de concrete modaliteiten van een administratieve geldboete, te weten: de hoogte ervan, neemt de VREG de relevante bepalingen in het Energiedecreet in acht.

Art. 13.3.1, §2 geeft, naast de concrete grensbedragen in art. 13.3.2 Energiedecreet, in het algemeen de grens van de appreciatiebevoegdheid van de VREG weer bij het bepalen van de hoogte van de administratieve geldboete:

“[...] De VREG zorgt ervoor dat er in deze gevallen geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de administratieve boete ten grondslag ligt en de administratieve boete die op grond van die feiten wordt opgelegd.”

Wat betreft **de aard en de ernst van de feiten** die ten grondslag liggen aan deze beslissing tot oplegging van administratieve boete, zijnde de niet-naleving van het art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet evenals het art. 3.1.52, §1, lid 3 van het Energiebesluit, wil de VREG nog specifiek wijzen op het volgende.

Onder hoofding 3.5 van deze beslissing, maakte de VREG reeds melding van het feit dat uit de kosten-batenanalyse van de VREG blijkt dat de uitrol van digitale budgetmeters een (hoge) maatschappelijke baat per vervangen budgetmeter heeft. De maatschappelijke baat wordt niet ten volle gerealiseerd indien de uitrol van de digitale budgetmeters onvolledig is.

Op basis van zijn laatste kosten-batenanalyse van 16 april 2020 (ADV-2020-02) heeft de VREG een niet-gerealiseerde baat per bestaande budgetmeter (elektriciteit en aardgas) en per jaar berekend van 15,7 euro.

De VREG erkent dat SIBELGAS via zijn werkmaatschappij Fluvius SO serieuze inspanningen gedaan heeft en in 2022 nog steeds doet om maximaal de actieve analoge budgetmeters om te bouwen naar digitale meters met prepaidfunctionaliteit. Dat doet evenwel niets af aan het feit dat de uiterste termijn van 31 december 2021 niet werd gehaald.

Het is daarnaast uiteraard ook belangrijk om bij het bepalen van de hoogte van de administratieve geldboete rekening te houden met de context waarin de beslissingen rond dit soort implementaties worden genomen.

De VREG erkent dat de MIG6-transitie en de COVID-19-periode Fluvius SO voor bijzondere uitdagingen plaatste om de uiterste datum van 1 januari 2022 te halen. Uit de slides 6 en 7 van de in de bijlage gevoegde presentatie blijkt dat dit alles bij elkaar een vertraging van ongeveer zes maanden heeft veroorzaakt.

De VREG erkent dat er wettelijke uitzonderingssituaties zijn die de vervanging van de bestaande meetinrichting door een digitale (budget)meter uiterlijk op 31 december 2021 maar ook daarna in de weg staan (zoals bijvoorbeeld de keuze voor een bekabelde oplossing of afnemers met uitsluitend nachttarief).

Gelet op wat voorafgaat, opteert de VREG ervoor om **een boete per actieve klassieke budgetmeter op 1 januari 2023 op te leggen, met uitzondering van de analoge budgetmeters wier afnemers vallen onder de wettelijke uitstelgronden**. Bij het bepalen van de boete wordt rekening gehouden met de niet-gerealiseerde baat per bestaande budgetmeter (elektriciteit of aardgas) die de VREG heeft berekend, zijnde 15,7 euro per jaar. **De boete zal 15,7 euro bedragen per bestaande actieve analoge budgetmeter op datum van 1 januari 2023**, behoudens voor de budgetmeters die vallen onder de wettelijke uitzonderingsgronden.

Art. 13.3.2 Energiedecreet houdt bij het begrenzen van de hoogte van de boete ook rekening met de **omvang van de activiteiten** van de overtreder op de Vlaamse Energiemarkt (met name de omzet tijdens het laatste afgelopen boekjaar). Deze maatstaf is dus in ieder geval ook pertinent om een redelijke hoogte van de boete te bepalen. Het op dit moment laatst beschikbare afgesloten boekjaar komt overeen met het kalenderjaar 2020. Hieronder wordt een overzicht opgenomen van de omzetcijfers van de verschillende Vlaamse distributienetbeheerders, waar relevant aangepast aan de gemeenteverhuivingen conform bijlage 3B van de tariefmethodologie. Ook de omzet van SIBELGAS werd hierin opgenomen.

Tabel 1: Omzet van de Vlaamse DNB's voor boekjaar 2020

DNB	Omzet [EUR]
Fluvius Antwerpen	€ 418.485.605,91
Fluvius Limburg	€ 355.027.833,67
Fluvius West	€ 98.973.070,77
Gaselwest	€ 465.960.270,14
Imewo	€ 473.779.043,73
Intergem	€ 213.910.134,30
Iveka	€ 202.574.093,38
Iverlek	€ 436.255.479,98
PBE	€ 64.544.719,68
Sibelgas	€ 58.409.772,24

Er zal met deze beslissing een boete opgelegd worden van 15,7 euro per niet omgebouwde actieve budgetmeter op datum van 1 januari 2023, behoudens voor wat de budgetmeters betreft die ressorteren onder de wettelijke uitzonderingsgronden. Dit bedrag volgt zoals reeds werd vermeld uit de berekening die de VREG heeft gemaakt op basis van de kosten-bastanalyse van 16 april 2020 (ADV-2020-02) en komt overeen met de niet-gerealiseerde baat per bestaande actieve klassieke budgetmeter (elektriciteit of aardgas) en per jaar.

De VREG wijst erop dat het boetebedrag als bedoeling heeft SIBELGAS administratief te beboeten omwille van de niet-naleving van de voormelde artikelen 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet en 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit, weliswaar erover wakend dat er geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de administratieve boete ten grondslag liggen en de administratieve boete die op grond van die feiten wordt opgelegd.

De VREG wijst erop dat deze beslissing, die betrekking heeft op de niet-naleving van art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet en art. 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit in het jaar 2022 en met als peildatum de situatie op 1 januari 2023, geenszins de bevoegdheid van de VREG beperkt om op een later tijdstip opnieuw handhavend op te treden indien zou blijken dat de niet naleving van de voormelde bepalingen zich zou verderzetten in de loop van 2023 en daarna.

Het gecumuleerde boetebedrag kan nog niet berekend worden omdat het aantal niet omgebouwde actieve klassieke budgetmeters per 1 januari 2023 nog niet gekend is. Onder meer uit het jaarverslag 2022 over de uitrol van digitale meters van Fluvius SO zal moeten blijken hoe ver de uitrol van digitale budgetmeters gevorderd zal zijn op die datum.

Het aantal nog om te bouwen actieve klassieke budgetmeters per 1 januari 2022 is wel gekend. Hieruit kan het maximumbedrag van het verschuldigde boetebedrag afgeleid worden, er theoretisch van uitgaande dat geen enkele actieve budgetmeter zou zijn omgebouwd in de loop van 2022.

Tabel 2: Niet omgebouwde actieve klassieke budgetmeters van de Vlaamse DNB's op 1 januari 2022 en wettelijke uitzonderingen (enkel klanten met uitsluitend nachttarief relevant)

DNB	Klassieke actieve budgetmeters	Aardgas	Elektriciteit	UNT⁷
Fluvius Antwerpen	2.230	996	1.234	49
Fluvius Limburg	810	230	580	49
Fluvius West	295	75	220	7
Gaselwest	1.602	698	904	60
Imewo	1.848	796	1.052	74
Intergem	1.192	486	706	53
Iveka	386	149	237	20
Iverlek	1.484	610	874	28
PBE	73	/	73	3
Sibelgas	425	186	239	3
TOTAAL	10.345	4.226	6.119	346

⁷ Uitsluitend nachttarief

Het **maximumbedrag** van de te betalen boete voor de niet naleving van art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet en art. 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit per 1 januari 2023 bedraagt aldus:

$$422 (186 + 239 - 3) \text{ maal } 15,7 \text{ euro} = 6.625,4 \text{ euro}$$

Sowieso zal het boetebedrag dus laag zijn in de context van de activiteiten van SIBELGAS in de elektriciteits-en aardgasmarkt in zijn geheel (cfr. de omzet vermeld in Tabel 1).

De VREG wenst het feit dat er in 2022 een verdere uitrol bezig is van de digitale budgetmeter die de blijvende niet-naleving van de voormelde artikelen zou kunnen beëindigen, evenals het feit dat daarvoor reeds inspanningen werden en worden geleverd, redelijkerwijze in beschouwing te nemen bij de oplegging van de administratieve geldboete. Ook de coronacrisis en de MIG6-transitie, die voor een vertraging in de plaatsing van de digitale budgetmeters hebben gezorgd, worden mee in beschouwing genomen. Die zorgen voor een vertraging van pakweg een zestal maanden. Het is dan ook daarom dat de boete enkel betrekking heeft op het op heden nog niet gekende aantal actieve klassieke budgetmeters op datum van 1 januari 2023.

Enkel de distributienetbeheerders die desgevallend nog actieve klassieke budgetmeters binnen hun netgebied hebben op datum van 1 januari 2023, zullen dus worden geïmpacteerd.

Al het bovenstaande in acht genomen, staat volgens de VREG de wijze waarop de hoogte van de boete bepaald wordt, in verhouding tot de feiten die eraan ten grondslag liggen.

5. Modaliteiten betaling administratieve geldboete

Zoals gemotiveerd onder de voorgaande hoofding, wordt de administratieve geldboete pas geïnd in 2023, voor zover op 1 januari 2023 de niet-naleving van art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet en art. 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit blijft aanhouden.

Concreet houdt dit in dat bij een blijvende niet-naleving van de voormelde artikelen per 1 januari 2023 een vorderingsdocument aan SIBELGAS verstuurd zal worden, met alle benodigde gegevens voor de betaling van de geldboete.

Na ontvangst van het vorderingsdocument door SIBELGAS, moet het daarin vermelde boetebedrag binnen een termijn van zestig kalenderdagen volledig betaald worden. Bij gebreke aan een tijdige betaling van dit bedrag, zal worden overgegaan tot gedwongen invordering, conform art. 13.3.1, §6 Energiedecreet.

6. Beroepsmogelijkheid

Indien SIBELGAS een bezwaar heeft tegen de boete die middels deze beslissing wordt opgelegd, dan kan, conform artikel 13.3.1, §4 Energiedecreet, binnen een vervaltermijn van zestig dagen vanaf de kennisgeving van de aangetekende brief waarmee deze beslissing aan SIBELGAS wordt gecommuniceerd een beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit ofwel per post aangetekend verzonden naar de griffie van de Raad van State, Wetenschapstraat 33 te 1040 Brussel, ofwel ingediend volgens de elektronische procedure.

Het instellen van een beroep bij de Raad van State heeft geen schorsende werking, zodat de betalingstermijn blijft lopen en ook hangende het beroep kan worden uitgevoerd. Het staat echter vrij om, conform art. 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State een vordering tot schorsing in te dienen. Dit kan ofwel onmiddellijk bij het instellen van het beroep, ofwel in een later verzoekschrift voordat het auditoraatsverslag wordt neergelegd.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. De blijvende niet-naleving van art. 4.1.22/2, lid 1 Energiedecreet en het art. 3.1.52, §1, lid 3 Energiebesluit door de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS, zoals reeds vastgesteld in de ingebrekestelling van 23 mei 2022, op datum van 1 januari 2023, te beboeten met een administratieve geldboete zoals bepaald onder artikel 2 van deze beslissing.

[**Artikel 2.** Een administratieve geldboete van 15,7 euro op te leggen aan de opdrachthoudende vereniging SIBELGAS per nog actieve klassieke budgetmeter op datum van 1 januari 2023, met uitzondering van de actieve klassieke budgetmeters van afnemers die vallen onder de wettelijke uitzonderingsgronden van art. 3.1.52, §1 Energiebesluit voor uitstel tot een latere datum, waarbij het boetebedrag aldus berekend wordt als volgt: (aantal actieve klassieke budgetmeters aardgas op 1 januari 2023 + (*plus*) aantal actieve klassieke budgetmeters elektriciteit op 1 januari 2023 – (*min*) aantal actieve klassieke budgetmeters die vallen onder de wettelijke uitzonderingsgronden op 1 januari 2023) x (*maal*) 15,7 euro = (*is gelijk aan*) boetebedrag uitgedrukt in euro.]

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Pieterjan Renier
Algemeen Directeur

Bijlagen:

1. Verslag hoorzitting van 7 juni 2022
2. Presentatie van Fluvius 'Status uitrol van digitale budgetmeters'